

Dailė. Ilgalaikio/metų plano 7 klasei pavyzdys

Parengė Irena Staknienė

Dalykas: dailė.

Klasė: 7

Tikslas: siekiama, kad mokiniai ugdytųsi estetine nuovoka ir dailės raiškos gebėjimus, dvasiškai augtų ir įgytų kultūrinės kompetencijos pagrindus.

Pamokų skaičius: 36 (36 savaitės; mokslo metai nuo rugsėjo 1 iki birželio 11 d.).

Klasės situacija: pirmą pamoką susipažįstama su mokiniais, prisimenama, ko jie mokėsi ir ką išmoko per dailės ir technologijų pamokas šeštoje klasėje. Išklausoma mokinių nuomonė, ko jie norėtų mokytis septintoje klasėje. Atliekama situacijos analizė (mokinių nusiteikimas dirbti, kokie jų lūkesčiai ir pan.). Aptariamas dailės pamokų planas, ko mokiniai mokysis šiais mokslo metais, kokių medžiagų, įrankių ir mokymosi priemonių reikės.

Septintoje klasėje mokiniams sudaroma galimybė patirti, kad yra dailės reiškinių (modernusis menas, savamokslų kūryba, vaikų piešiniai ir kt.), kuriuos reikia analizuoti ir vertinti remiantis ne vien tik klasikines dailės kriterijais. Ugdoma atsakomybė už savitą idėją, individualų požiūrį, savo sprendimus, toleruojamos ir gerbiamos skirtingos nuostatos.

Ištekliai:

dailės kabinete: įvairaus formato piešimo, spalvotas ir vyniojamas (rusvas ar pilkšvas) popierius, kartonas, antrinių žaliavų ir gamtos medžiagų rinkiniai, viela, klizai, plastikiniai peiliukai, lentelės, molis, seni spalvoti žurnalai, paprasti pieštukai, liniuotės, žirkklės, lipni juostelė, segikliai, tušas, klijuotė, indeliai vandeniui, dailės vadovėliai, informaciniai leidiniai, meno albumai, žinynai ir enciklopedijos, žymiausių dailės ir tautodailės kūrinių reprodukcijų rinkiniai, architektūros ir vietinės aplinkos gamtos ir kultūros paminklų nuotraukos, kompiuteris ir interneto ryšys, skaitmeninis fotoaparatas, skrajutės apie gimtąjį kraštą, jo gamtos ir kultūros paminklus.

mokiniams: pieštukai, trintukai, flomasteriai, paprasti ir spalvoti pieštukai, ploni ir stori rašikliai, piešimo popierius (A3 ir A4 formato), spalvotas popierius ir kartonas, gipso bintas, plunksnos su plunksnakočiais, guašo ir akvarelės dažai, tušas, dideli ir maži teptukai, spalvotos kreidelės, pratybų sąsiuviniai arba eskizų knygelė (nedidelis sąsiuvinis).

Vertinimas: dailės ugdymo procese taikomi visi vertinimo būdai (diagnostinis, formuojamasis, apibendrinamasis). Mokiniai prieš atliekant užduotis supažindinami su vertinimo kriterijais. Vertinimo informacija renkama šiais būdais: formaliu ir neformaliu stebėjimu, renkant mokinių darbų pavyzdžius, organizuojant mokinių darbų parodėles (užbaigus užduotį ar užduočių ciklą) ir jų aptarimus, atliekant diagnostinio vertinimo užduotis, vertinant jų rezultatus ir aptariant su mokiniais, ką jie išmoko, ko norėtų mokytis ateityje. Pateikiant vertinimo informaciją akcentuojama ne klaidos ar nesėkmės, o tai, kokią pažangą padarė kiekvienas mokinis.

Ilgalaikio/metų plano lentelės pavyzdys

Ciklo pavadinimas	Mokinių pasiekimai (gebėjimų Nr. iš BP)	Val. nuo - iki	Turinys	Pastabos (numatoma data)
1. Dailė ir mano asmeninė patirtis	Suvoks, kad vizualinių idėjų galima rasti savo artimiausioje aplinkoje, praeities ir dabarties dailės kūriniuose (1.1.). Perteiks kilusias idėjas pasirinkta dailės technika (1.2.). Apibūdins dailės reiškinius kasdienėje aplinkoje ir žmogaus veikloje (3.1.).	2-3	Kūrybinių idėjų paieškos stebint savo aplinką ir įvairių stilių dailės kūrinius. Eskizų kūrimas (tušu, pastele, anglimi). Vietinio paveldo ir tautos tradicijų išsaugojimo svarba.	Rugsėjo 1-3 savaitė. <i>Diagnostinė užduotis.</i>

Ciklo pavadinimas	Mokinių pasiekimai (gebėjimų Nr. iš BP)	Val. nuo - iki	Turinys	Pastabos (numatoma data)
2. Dailė mano gyvenime: kaip kuriami drabužiai, interjeras ir reikalingi daiktai	Gebės taikyti tradicines ir mišriasias dailės technikas (1.2.). Naudodami spalvų niansus, kontrastus, toninę įvairovę plokštumoje ir erdvėje sukurs savitų kompozicijų/projektų (1.3.). Vertindami įvairių epochų ir meninių stilių dailės kūrinius suvoks vaizduojamosios ir taikomosios dailės skirtumus. Dailės raiškos priemones palygins su kitų menų kūrybos ypatumais (2.1.). Gebės rasti reikalingos informacijos internete, elektroniniuose ar spausdintuose leidiniuose (2.4.).	7-8	Kūrybinių darbų ir projektų kūrimas (pasirinkto kolorito perteikimas, konstravimas iš įvairių medžiagų, skirtingų medžiagų jungimo būdai). Vaizduojamoji ir taikomoji dailė. Dailės šakos: grafika, tapyba (freska), juvelyrika, stiklas, metalo ir medžio dirbiniai. Informacijos apie aptartus dailės kūrinius paieška įvairiuose šaltiniuose.	Rugsėjo 4, lapkričio 2 savaitė. <i>Artimiausio muziejaus lankymas.</i>
3. Vizualinė reklama mano aplinkoje	Gebės dirbti grupėje ir prisidės prie parodų ir meninių akcijų organizavimo. Apipavidalins savo dailės raiškos darbus. Kurs vizualiąją mokyklos informaciją (1.4.). Tyrinėdami šiuolaikinių vizualinės komunikacijos objektų pavyzdžius ir kurdami patys, apibūdins, kaip vizualinė reklama daro poveikį žiūrovui (2.2.). Ras reikiamos informacijos internete, elektroniniuose ar spausdintuose leidiniuose (2.4.). Analizuodami įvairius dailės reiškinius, nusakys vizualiuosius aplinkos ir įvairių kultūrinių tradicijų ypatumus, paaiškins, kaip jie veikia kasdienybę (3.1.).	6-7	Regimosios reklamos (reklaminių filmukų, skrajučių ir kt.) poveikis žiūrovui. Vizualinės komunikacijos objektų (informacinių ženklų, reklamos ir kt.) keliamas įspūdis. Informacijos apie reklamą paieška. Ranka rašytas, pieštas ir kompiuteriu sukurtas šriftas. Inicialai. Sienlaikraščių, plakatų kūrimas taikant mišrias technikas. Ranka rašyto ir kompiuteriu spausdinto teksto derinimas. Metrikos savo dailės kūriniams užrašymas.	Lapkričio 3, sausio 2 savaitė.
4. Dailė ir mokslas	Atras vizualinių idėjų artimiausioje aplinkoje, praeities ir dabarties dailės kūriniuose (1.1.). Suvoks, kad perteikti savo idėjas galima labai įvairiai: vaizduoti realistiškai, stilizuoti, ieškoti savitos išraiškos ir kt. (1.3.). Gebės pagal aptartus kriterijus vertinti įvairių epochų ir meninių stilių vaizduojamosios ir taikomosios dailės kūrinius, palygins su kitų menų raiškos priemonėmis (2.1.). Skirs ir įvardys dailės kūrinių šakas ir žanrus (2.3.). Gebės rasti informacijos apie aptartus dailės kūrinius internete,	4-5	Kūrybinių idėjų paieškos stebint aplinką (objektų esmines savybes) ir dailės kūrinius. Eskizų (maketų, modelių) kūrimas. Proporcijos. Stilizacija. Judesys. Spalvų kontrastai ir niuansai. Dailės šakos, žanrai. Sakralinė dailė. Dailės, dizaino ir tautodailės skirtumai. Informacijos apie dailės galerijas ir muziejus paieška.	Sausio 3, vasario 2 savaitė <i>Aplankyti skulptoriaus, liaudies meistro dirbtuvę.</i>

Ciklo pavadinimas	Mokinių pasiekimai (gebėjimų Nr. iš BP)	Val. nuo - iki	Turinys	Pastabos (numatoma data)
	elektroniniuose ar spausdintuose leidiniuose (2.4.).			
5. Vaizdavimo taisyklės ir kanonai: seniau ir dabar	Kurdami plokštumoje ir erdvėje mėgins stilizuoti vaizduodami įvairias formas, atsižvelgs į statiško ir dinamiško komponavimo principus (1.3.). Suvoks, kad dailės kūriniuose atsispindi civilizacijos raida, gebės pagal aptartus kriterijus vertinti įvairių epochų ir meninių stilių vaizduojamosios ir taikomosios dailės kūrinių ypatumus (2.1.). Įvardys kūrinių, matomų muziejų ekspozicijose ir dailės parodose, dailės rūšis, šakas ir žanrus (2.3.). Nusakys vizualiuosius įvairių kultūrinių tradicijų ypatumus, paaiškins, kaip jie veikia kasdienybę (3.1.).	6-7	Skulptūra (paminklas, reljefas), tapyba (freska), juvelyrika, metalo ir medžio dirbiniai. Senosios ir šiuolaikinės architektūros skirtumai. Šrifto meno raida (rankraštinė ir spausdinta knyga, senų ir retų spaudinių vertė). Įvairių vaizdavimo kanonų (taisyklių) palyginimas. Informacijos apie aptarus dailės kūrinius paieška. Vietos parkų architektūros ir želdinių vizualieji bruožai. Senųjų parkų apželdinimo ir želdinių komponavimo ypatumai, palyginimas su šiuolaikiniais parkais. Vietinio paveldo ir tautos tradicijų išsaugojimo svarba.	Vasario 3, balandžio 2 savaitė <i>Išvyka į muziejų.</i> <i>Aplankyti artimiausią parką.</i>
6. Kaip kuriama realistinė ir kitokia dailė	Tikslingai taikys tradicines ir mišriasias dailės technikas (1.2.). Perteiks savo kūrybinį sumanymą kurdami harmoningas ir chaotiškas kompozicijas, naudodamas spalvų niuansus, kontrastus, toninę įvairovę, atsižvelgs į statiško ir dinamiško komponavimo principus (1.3.). Bendradarbiaus ir prisidės prie parodų ir meninių akcijų organizavimo, tinkamai apipavidalins savo dailės raiškos darbus (1.4.). Analizuodami dailės reiškinius kasdienėje aplinkoje ir žmogaus veikloje, nusakys, kaip jie veikia kasdienybę. (3.1.)	8-9	Kūryba pasirinkus tradicines ir mišriasias dailės technikas (koliažas, frotažas, kalkografija). Spalvų niuansai ir kontrastai, spalvų keliamas įspūdis. Formų stilizavimas. Metrikos savo dailės kūriniams užrašymas (ranka arba naudojantis tekstų rengykle). Originalių rėmelių kūrimas derinant įvairias medžiagas ir dekoravimo būdus. Dailės kūrinių poveikis žiūrovui. Įvairių epochų, kultūrų įtaka dabarties grožio idealams.	Balandžio 3, birželio 3 savaitė. <i>Išvyka į skulptoriaus dirbtuves.</i> <i>Parodos organizavimas</i>

Parengta pagal Marijampolės apskrities dailės mokytojų, dalyvavusių Nacionalinėje kvalifikacijos tobulinimo programoje „Pamoka pagal atnaujintas bendrąsias programas“, sudarytą Ilgalaikį/metų planą 7 klasei.